

Protokoll - kommunala pensionärsrådet

21 november 2024

Datum	2024-11-21
Tid	Kl. 09.00 – 11.50
Plats	Kommunhuset, kommunfullmäktigesalen
Ordförande	Lisa Tynnemark (S)
Sekreterare	Caroline Grafström

Närvarande ledamöter:

Eila Nilsson	Finska föreningen
Kjell Olofsson (v ordf)	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Eva Wikman	RPG, Riksförbundet Pensionärs Gemenskap
Maud Selinder	SKPF, Svenska kommunalpensionärens Riksförbund
Mona Kramer	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Gudrun Engström	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Margret Bergström	SPF, Sveriges pensionärsförbund
Lisa Tynnemark (ordf)	(S) kommunstyrelsen
Klara Hedin	(V) kommunstyrelsen
Kevin Sahlin	(SD) kommunstyrelsen
Robert Nordin	(KD) kommunstyrelsen

Närvarande ersättare:

Lars-Erik Nyberg	PRO, Pensionärernas Riksorganisation
Margoth Dahlgren	SKPF, Svenska kommunalpensionärens Riksförbund
Mikael Westin	(S) kommunstyrelsen

Inbjudna

Gunilla Bergman	trafikutredare, stadsbyggnadskontoret
Maria H Olsson	trafikutredare, stadsbyggnadskontoret

Andreas Strömberg	stadsbyggnadsdirektör
Jolanta Sörebäck	verksamhetschef, vård- och omsorgsförvaltningen
Ing-Britt Madsen	verksamhetschef, vård- och omsorgsförvaltningen

1. Mötets öppnande

Ordförande Lisa Tynnemark (S) öppnar mötet.

2. Val av justerare

Till justerare av protokollet väljs Mona Kramer.

3. Dagordning

Dagordningen godkänns med justeringen att en övrig fråga läggs till i denna.

4. Föregående protokoll

Protokollet från föregående sammanträde läggs med godkännande till handlingarna.

5. Information om färdtjänst

Trafikutredare **Gunilla Bergman** och **Maria H Olsson** berättar att färdtjänst är en särskild form av fordonstransport inom den egna kommunen för dem som har en funktionsnedsättning som gör att man inte kan resa med allmän kollektivtrafik. Det är nedsättningen som avgör, inte ålder. Det finns fördomar om att färdtjänst gäller äldre personer. Mer tillgängliga och flexibla lösningar i den allmänna kollektivtrafiken kan leda till att färre personer är i behov av färdtjänst. Det är trafikutredare på kommunen som utreder och beslutar om färdtjänst.

För att kunna få färdtjänst ska man vara folkbokförd i Sundsvalls kommun. Idag är ansökan skriftlig men det pågår arbete för att även kunna hantera digitala ansökningar. I framtiden kommer det troligen vara båda varianterna. Information om blanketter med mera finns på hemsidan. Sökande ska skicka med medicinskt utlåtande och utredarna tar sedan alltid personlig kontakt men den som ansöker. De utreder i datumordning och man går bl a igenom rättspraxis och domar i övriga

landet så det kan ta lite tid innan utredare hör av sig. Sökanden kan själv känna att man har svårt att röra sig men utredarna måste hålla sig till lagar och regler för bedömning. Om det finns särskilda behov av aktiv hjälp i bilen kan man beviljas ledsagare. Man har dock rätt att ta med sig medresenär som då får då betala en färdtjänstavgift.

Det är skillnad mellan färdtjänst och sjukresor. Det sker ofta en sammanblandning av begreppen och det kommer in ansökningar till kommunen som egentligen gäller sjukresor. Landstinget hanterar sjukresorna och de som ska till sjukhuset, hälsocentral eller tandläkare ska boka hos regionens beställningscentral. Det tas ut en egenavgift för färdtjänst men sjukresor ingår i högkostnadsskyddet. Avgift för färdtjänstresan grundar sig på bussbiljett motsvarande Din Turs avståndstaxa.

Kommunens har egna regler för färdtjänst, utöver det som styrs av lagstiftning. Några av de regler som gäller är att resor ska genomföras samma tider som buss i stadstrafik samt att samåkning med andra resenärer kan ske. Man kan inte få hjälp med att ta sig från fordon till entrédörr eller lägenhet. Behöver man ytterligare insatser ska detta ingå i beslutet.

Kommunen har genomfört ny upphandling av färdtjänstresor och det är en ny entreprenör från augusti i år, Taxi Drakstaden. Om man som resenär har synpunkter eller klagomål gällande service och bemötande så ska man registrera den i en e-tjänst. Det fungerar som ett bra redskap vid avtalsuppföljning med entreprenör.

Fråga ställs om att det upplevs som svårt att få resor med riksfärdtjänst i länet. Maria svarar att resorna gäller allmänna färdmedel från en kommun till en annan. De flesta personer med funktionsnedsättningar kan utan problem resa med allmänna kommunikationer eftersom de ofta är mer tillgänglighetsanpassade. Om man har demens kan man eventuellt få ledsagare som följer med på resan.

Fråga ställs om varför man måste göra bokning av returresa långt innan, ofta redan när man beställer första resan. Gunilla svarar att reglerna ser ut så att färdtjänstresor måste bokas minst en timme före avresa. Den som behöver specialfordon ska boka senast 2 timmar före planerad resa.

6. Norra stenstan och kongresscentrum, upprustning av Selångersån

Stadsbyggnadsdirektör **Andreaz Strömgren** informerar om stadsnära och vattennära utveckling i Sundsvall. Stadsvision Sundsvall antogs 2007 och den utgår från 10 uppdrag. Bland annat uppdragen ”Låt vattnet möta staden” och att skapa nya mötesplatser. Just nu arbetar stadsbyggnadskontoret med en revidering av stadsvisionen.

Finnkajen är detaljplanelagd för hotell. Byggrätten för hotell villkoras med att man också ska bygga konsert- och kongresshall, men inte på samma tomt utan in mot Fisktorget. Kommunen har uppvaktat marknaden och funnit att näringslivet efterfrågar ett kongresscenter för att kunna arrangera större event och locka människor till Sundsvall. Det centrala läget gör att besökare kan stanna kvar i centrum efter ett arrangemang och besöka restauranger, butiker mm. Innan exploatering sker på platsen kommer det under 2025 möjliggöras aktiviteter tillsammans med kultur och fritid med bl a volleybollplaner.

Andreaz nämner att det finns fler utvecklingsområden i centrala Sundsvall i den del som ligger runt Selångersån i sk. Norra stenstan. I planprogrammet pekas bland annat området ut för potentiell bostadsbebyggelse.

Ett projekt för upprustning av Selångersån väster om Åkroken har inletts. Upprustningen ska främja ökad tillgänglighet till området genom satsningar som bidrar till ett levande rekreativstråk. Åtgärderna förväntas också stärka kopplingarna mellan stadsdelar och mellan stad och natur. I nuläget är det oklart vilka åtgärder som kommer att ingå i projektet. Framtagande av gestaltungsförslaget kommer att ske under hösten 2024 och inleds med dialogarbete. Projektet har bland annat fångat in synpunkter vid ån och Andreaz redogör för ett antal exempel på inkomna synpunkter.

Förenklad tidplan för projektet är framtagande av projektplan och grovt utformningsförslag under slutet av 2024, planeringsstadium våren 2025 och start av byggnation under hösten 2025.

7. Vård- och omsorgsförvaltningen informerar

Ing-Britt Madsen, verksamhetschef hälso- och sjukvård är kommunens samordnare för god och nära vård som är ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg som utgår från individuella förutsättningar och behov, bygger på relationer, är hälsofrämjande, förebyggande och proaktiv. Demografin driver fram förändring eftersom befolkningen lever längre och andelen med kroniska sjukdomar ökar. Kommunen planerar, dimensionerar och arbetar proaktivt för att ta hand om alla 23 611 medborgare som är 65+ som kan ha behov av hjälp.

Nationellt har man identifierat fyra olika fokusförflyttningar som måste göras för att åstadkomma en God och Nära vård: från fokus på organisation till fokus på person, från isolerade vårdinsatser till samordning, från reaktivt till proaktivt och från patienter som passiva mottagare till aktiva medskapare. Revision av styrdokument som gäller egenvård har gjorts vilket ska leda till större delaktighet i vården.

Medborgardialoger har genomförts på länsnivå för att ta fram en målbild för vad som är god och nära vård. Arbetet ser olika ut i länets sju kommuner. Sundsvall är störst och där är det svårast att få till bra samverkan mellan vårdgivare. Här finns både privata och regionstyrda hälsocentraler.

I ett projekt i Indal-Liden togs ett första steg mot distansvårdsplattform i samarbete mellan hemsjukvård och hälsocentral. Från projektet har man dragit lärdomar och genomfört kompetenshöjning inom digital välfärdsteknik. Arbete med prevention är viktigt och bland annat har träning för seniorer/riskutsatta arrangerats runt om i kommunen.

Det förs samverkansdialoger med kommunal och regional primärvård och slutenvården. Samverkan ske bl a genom arbete i team. Tidigare skickade äldreboenden och hemtjänst ofta in medborgare/boende till sjukhus då det fanns behov av vård. Arbetet i team medför att sjukvårdspersonal kan göra bedömning i hemmet och på så sätt undvika akut sjukhusvård.

På gång framåt:

- Kommunal journal på 1177 för ökad delaktighet.

- En sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation så att alla vårdgivare har tillgång till dina journaler om du vill.
- Intensivrehabteam – individanpassad rehab för ökad självständighet.
- Trygghetshemgångsteam – individanpassad intensiv stödsats efter utskrivning från sjukhus.

Fråga ställs om projektet i Indal-Liden fungerade bra. Ing-Britt svarar att svarsunderlaget tyvärr var för litet i det området för att kunna dra några stora slutsatser. De patienter som provade tekniken var nöjda och efter projekt slutet hade man möjlighet att skriva på ett kontrakt för digital hemsjukvård. Då backade tyvärr de flesta ur.

Verksamhetschef **Jolanta Sörebäck** informerar om att det i mål och resursplan 2025 finns medel avsatta för att få till en bättre lösning för matsalen och korridoren på äldreboendet Attmarhem. Barn från skolan använder samma lokal och det är ett gemensamt utrymme. Det är positivt att det finns barn i anslutning till äldreboendet men det leder också till lite ljudigare omgivning i just dessa lokaler. Förvaltningen samverkar nu med personalen för att göra bra anpassningar. Lokalstrateg och Drakfastigheter kommer ta fram en plan för ombyggnation och sedan görs det en beställning av arbetet som ska utföras.

Kopplat till en tidningsartikel har pensionärsrepresentanterna bett förvaltningen redogöra för hur det förhåller sig gällande personal på Skottsundsbacken som nu ska städa de boendes rum. Jolanta informerar om att just det boendet tidigare har avsatt en del av medel för omvårdnadsresurser till inköp av städ. Tidigare har det varit så att verksamheterna har gjort lite olika gällande städning.

Omvårdnadspersonal utför normalt rumsstädning på äldreboendena men några få verksamheter har köpt in tjänsten. För Skottsundsbacken har städinköpen kostat över 8000 kr per rum och år. Skulle varje boende göra så skulle det kosta ca 8 miljoner kr. Det ska vara enhetlig städning av allmänna utrymmen och det är viktigt att ha samma höga standard på alla boenden. Denna städning är anslagsfinansierad till Drakfastigheter. En alternativ lösning är att servicepersonal sköter rumsstädning och att undersköterskorna arbetar uteslutande med omvårdnad. Det finns en arbetsbeskrivning för servicepersonal där detta finns med. Varje boende avgör om man vill anställa servicepersonal och medlen behövs i sånt fall omfördelas mellan

omvårdnads- och servicepersonal. Särskilda insatser av olika slag för enskilda individer är det alltid undersköterskorna som utför och man planerar verksamheten utifrån detta. Om de boende har förmåga att hjälpa till att städa eller vattna blommor ska man kunna göra det.

Jolanta ger rådet en återkoppling gällande tidigare fråga om för små tvättmaskiner på äldreboenden. Det är varje verksamhet som måste bedöma om de tvättmaskiner som man har på boendet räcker till för den tvättmängd man hanterar varje dag. Det finns naturligtvis möjlighet att anmäla till Drakfastigheter om man behöver köpa in fler eller större tvättmaskiner. På boendena tvättas även mycket arbetskläder och nu är ett avtal för tvätt av arbetskläder snart klart. Då kommer tvättmängden troligen minska. Förvaltningen kan titta närmare på hur tvätt generellt funkar på äldreboendena. I det nya byggnaderna på Solhaga är det t ex 2 maskiner på 11 boende.

8. Studiebesök KPR

Före sommaren fyllde rådet i en enkät om önskade studiebesök som visade att de flesta ville besöka äldreboenden men att det också var intressant med Träffpunkter och dagcentrum. Ordförande Lisa presenterar nu tänkt upplägg för studiebesök. Hon och Mikael Westin har landat i att rådet gör ett studiebesök under våren och ett på hösten. Tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen planerar man sedan in tre verksamhetsbesök per gång. Rådet anmäler sig och anger då den verksamhet man helst vill besöka och sedan försöker de få till jämna och inte alltför stora grupper. Studiebesöken görs samma datum och tid med återsamling efteråt. Grupperna har med sig likadana frågor som man gemensamt har tagit fram. Första studiebesökstillfället planeras in i mars.

9. Sammanträdesdagar 2025

Ett förslag på sammanträdesdagar för 2025 har skickats ut innan sammanträdet. Pensionärsrådet beslutar om följande sammanträdesdagar under 2025:

<i>Datum</i>	<i>Tid</i>	
torsdag 20 februari	09.00-12.00	
torsdag 15 maj	09.00-12.00	
torsdag 18 september	09.00-12.00	
torsdag 20 november	09.00-12.00	Stormöte

10. Övriga frågor

Kontakt Sundsvall – Kommunväxeln

Fråga ställs om långa svarstider och problem med att komma vidare till rätt verksamhet utifrån en artikel i Sundsvalls Tidning som beskriver hur en person blivit ”bollad” mellan Kontakt Sundsvall och förvaltning. Ordförande Lisa ber rådet att mejla konkreta frågor henne gällande detta så kan hon ta dem vidare till ansvariga tjänstepersoner. Rådet fick kort information i september om införandeprocessen för Kontakt Sundsvall och till nästa KPR-sammanträde bjuds ansvarig chef in för att berätta mer om bl a utbildningen av kommunvägledare.

Justeras:

Lisa Tynnemark (S)
Ordförande

Mona Kramer
Justerare

Caroline Grafström
Sekreterare